

Ενότητα 4

Θεωρητικό Υλικό 1:

Αναπνευστικές Λοιμώξεις και Αντιμετώπιση στην Παιδική Ηλικία

Περιεχόμενα

- Γενικές πληροφορίες για τις αναπνευστικές λοιμώξεις στα παιδιά
- Κοινά συμπτώματα αναπνευστικών λοιμώξεων και μέθοδοι ανακούφισης
- Αναπνευστικές λοιμώξεις, σημεία και συμπτώματα και αντιμετώπιση:
  - Λαρυγγίτιδα (Croup)
  - Αποφρακτική βρογχίτιδα
  - Βρογχιολίτιδα
  - Πνευμονία
  - Ωτίτιδα
- Συμπέρασμα: Πρόληψη των λοιμώξεων

Γενικές Πληροφορίες για τις Αναπνευστικές Λοιμώξεις στα Παιδιά

- Πολύ συχνές σε μικρά παιδιά – παρουσιάζουν 5-10 λοιμώξεις ανά έτος
- Το ανοσοποιητικό σύστημα είναι ανώριμο μέχρι την ηλικία των 6 μηνών
- Πολλές επαφές με άλλα παιδιά (ομαδική ημερήσια φροντίδα) – ευκολότερη μετάδοση λοιμώξεων
- Ανατομία των αεραγωγών διαφορετική από αυτή των ενηλίκων (δομή και μέγεθος)
- Οι περισσότερες λοιμώξεις είναι ιογενείς, μερικές φορές προκαλούν επιδημίες (RSV, influenza, SARS-CoV-2)
- Οι βακτηριακές λοιμώξεις δεν είναι συχνές, μερικές φορές αναπτύσσονται μετά από ιογενείς λοιμώξεις και εμφανίζουν παρατεταμένα συμπτώματα

Αιτίες Αναπνευστικών Λοιμώξεων

Ιοί

- Οι σημαντικότεροι ιοί που προκαλούν λοιμώξεις του κατώτερου αναπνευστικού συστήματος είναι:

ρινοϊοί, ιός RSV, μεταπνευμονοϊός, αδενοϊός, ιοί της παραϊνφλουέντσας, ιοί της γρίπης Α και Β.

Σοβαρότεροι: ο κορονοϊός SARS-CoV-2 που προκάλεσε πανδημία.

--> Οι ταχείες διαγνώσεις δεν έχουν καμία σημασία για τη φροντίδα του παιδιού εκτός από τις σοβαρές ιώσεις

Βακτήρια

- Streptococcus pyogenes, Staphylococcus aureus - ωτίτιδα, πνευμονία
- Streptococcus pneumoniae, Mycoplasma pneumoniae, Chlamydia pneumoniae - πνευμονία

Κοινά Συμπτώματα Αναπνευστικών Λοιμώξεων και Μέθοδοι Ανακούφισης

- **Συμφόρηση**

- Ειδικά στα βρέφη, επειδή αναπνέουν από τη μύτη μέχρι την ηλικία των 6 μηνών.

- > σταγόνες/ψεκασμοί φυσιολογικού ορού

- > απομάκρυνση των βλεννογόνων (εξοπλισμός αναρρόφησης)

- > καθιστή θέση

(ατμός, όχι τεκμηριωμένη η αποτελεσματικότητά του)

- **Βήχας**

- > τα φάρμακα για το βήχα δεν συνιστώνται σε μικρά παιδιά

- > μέλι πριν τον ύπνο σε παιδιά άνω του 1 έτους

Κοινά Συμπτώματα Αναπνευστικών Λοιμώξεων και Μέθοδοι Ανακούφισης (συν.)

- **Πυρετός, δυσφορία, πόνος**

- > παυσίπονα (παρακεταμόλη, αντιφλεγμονώδη)

- > άνετο περιβάλλον, ελαφριά ρούχα και κλινοσκεπάσματα

- > ξεκούραση

- **Αφυδάτωση**

- > σημαντικά τα προσλαμβανόμενα υγρά - χορήγηση ποτών και τροφίμων που περιέχουν υγρά

- **Πονόλαιμος**

- > ζεστά ποτά

- > παυσίπονα

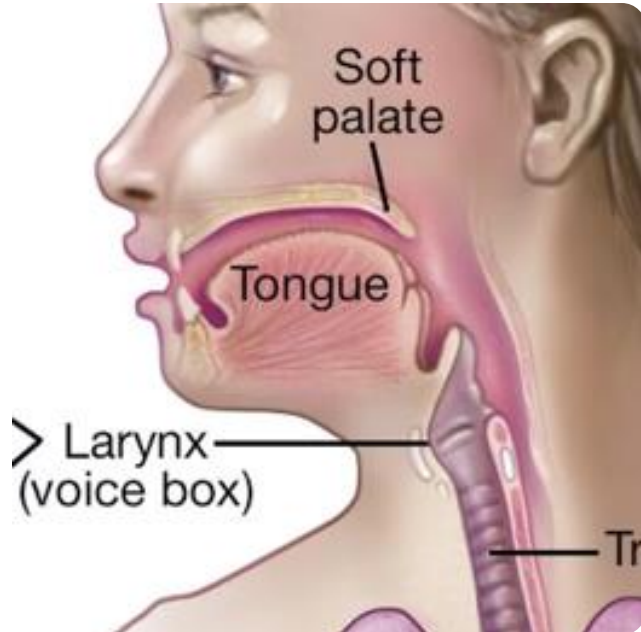
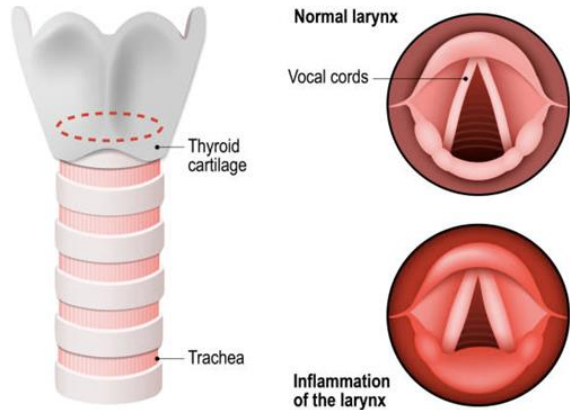
- > παστίλιες λαιμού

Πιο συχνές αναπνευστικές λοιμώξεις στα παιδιά:

- Λαρυγγίτιδα (Croup)
- Αποφρακτική βρογχίτιδα
- Βρογχιολίτιδα
- Πνευμονία
- Μέση ωτίτιδα

LARYNGITIS

Λαρυγγίτιδα (Croup)

- Φλεγμονή και οίδημα του λάρυγγα, πρησμένες φωνητικές χορδές
- συνήθως προκαλείται από ιογενή λοίμωξη
- συχνότερα σε παιδιά ηλικίας 6 έως 36 μηνών

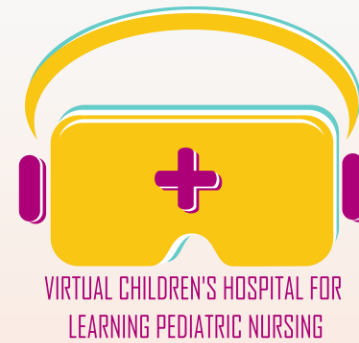
Σημεία και συμπτώματα:

- δυσκολία στην αναπνοή (ξαφνική έναρξη τη νύχτα)
- εισπνευστικός συριγμός (ακουστικός στο λαιμό)
- υλακώδης βήχας
- βραχνάδα
- χαμηλός πυρετός, συμπτώματα κοινού κρυολογήματος
- ταχύπνοια
- Σοβαρή: εισολκές, αναπέταση ρινικών πτερυγίων, ταχυκαρδία, χαμηλό SpO₂

Λαρυγγίτιδα (συν.)

Η κατ' οίκον φροντίδα είναι επαρκής στο 80-85% των περιπτώσεων

- Η καθιστή θέση μπορεί να βοηθήσει
- Δροσερός αέρας (ανοιχτά παράθυρα)
- Υγρά και αντιφλεγμονώδη για τον πυρετό

Ενημέρωση παιδίατρου ή μεταφορά σε μονάδα επειγόντων περιστατικών σε σοβαρές περιπτώσεις (1%)

- Συνιστάται η χορήγηση γλυκοκορτικοειδών από το στόμα για πιο ήπιες και σοβαρές περιπτώσεις
  - Μερικές φορές εισπνεόμενη βουδοσεμίδη αντί για από του στόματος
- Εισπνεόμενη ρακεμική αδρεναλίνη με νεφελοποιητή
  - Αποτελεσματική στην ανακούφιση των συμπτωμάτων, αλλά έχει μικρό χρόνο δράσης
  - Οι ασθενείς στους οποίους χορηγείται ρακεμική αδρεναλίνη πρέπει να παρακολουθούνται για τουλάχιστον 1-2 ώρες

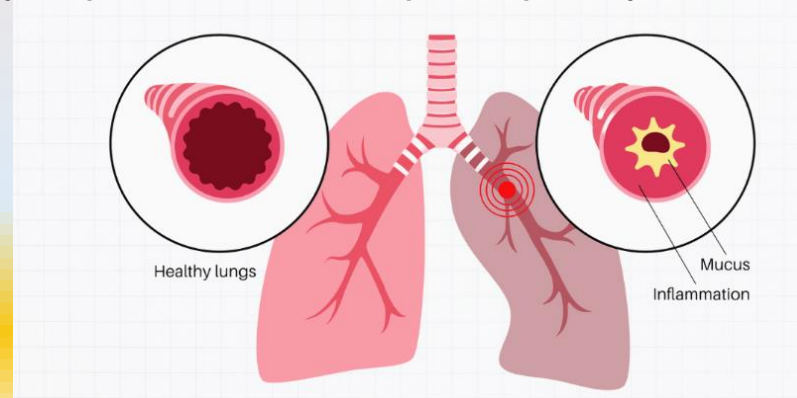
Αποφρακτική Βρογχίτιδα

- Φλεγμονή στους βρόγχους, τα τοιχώματα φλεγμαίνουν και στενεύουν, αυξημένη παραγωγή βλέννας (συμπτώματα που μοιάζουν με άσθμα)
- Οξεία αναπνευστική δυσχέρεια που προκαλείται από ιογενή λοίμωξη, γνωστή και ως "συριγμός που προκαλείται από ιό"
- Σε παιδιά ηλικίας 12-36 μηνών, οι στενοί αεραγωγοί προκαλούν προβλήματα και παράγουν βλέννα
- Καλή πρόγνωση, το 60% των παιδιών παύουν να έχουν αναπνευστικές δυσκολίες μέχρι την ηλικία των 3 ετών
- Εάν τα συμπτώματα επαναλαμβάνονται τακτικά ή συνεχίζονται μετά την ηλικία των 3 ετών ή παρουσιάζουν συριγμό που οφείλεται σε αλλεργιογόνα → μπορεί να τεθεί διάγνωση άσθματος → καθημερινή φαρμακευτική αγωγή

Σημεία και συμπτώματα:

- συριγμός, δύσπνοια, ταχύπνοια
- δυσκολία στην εκπνοή
- βήχας, αυξημένη βλέννα, τρίζοντες

Αποφρακτική Βρογχίτιδα (συν.)

Φροντίδα κατ' οίκον

Τα περισσότερα παιδιά μπορούν να αντιμετωπιστούν σε εξωτερικά ιατρεία.

- Τα εισπνεόμενα β-συμπαθητικομιμητικά μπορεί να ανακουφίσουν τα συμπτώματα σε οξεία αναπνευστική δυσχέρεια
  - μέσω αεροθάλαμου φαίνεται να μειώνονται τα συμπτώματα πιο αποτελεσματικά
  - μπορεί να επαναλαμβάνεται κάθε 2-4 ώρες

Νοσοκομειακή περίθαλψη

- Σε σοβαρή αναπνευστική δυσχέρεια μπορεί να απαιτηθεί ενδονοσοκομειακή φροντίδα για παρακολούθηση.
- Χορηγούνται εισπνεόμενα β-συμπαθητικομιμητικά

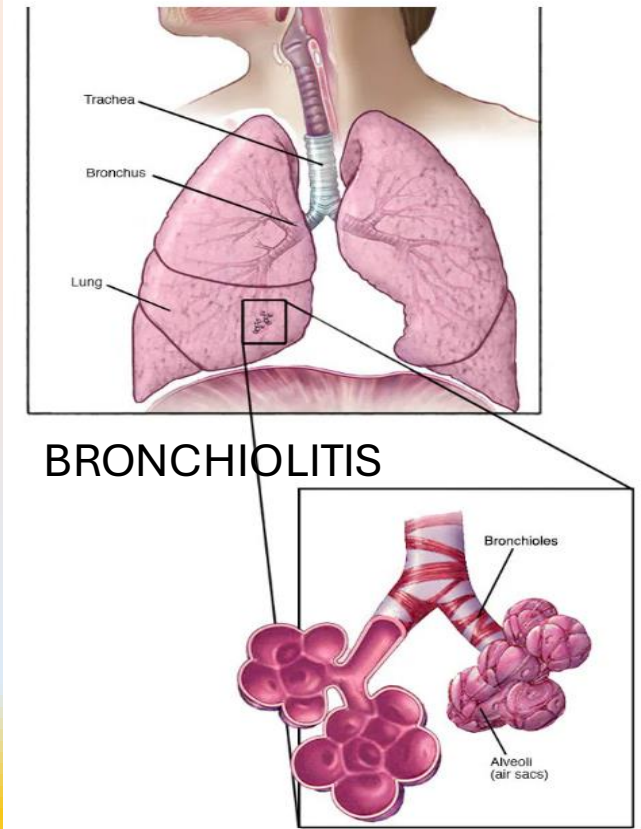

Βρογχιολίτιδα

- Πρώτο επεισόδιο αναπνευστικής δυσχέρειας σε παιδί κάτω των 12 μηνών, έως 23 μηνών
- Φλεγμονή των τελευταίων κλάδων των βρόγχων (βρογχιόλια)
- Αρχίζει ως λοίμωξη του ανώτερου αναπνευστικού → μπορεί να επιδεινωθεί σε απειλητική για τη ζωή λοίμωξη του κατώτερου αναπνευστικού
- Τα μικρά βρέφη κάτω των 3 μηνών διατρέχουν κίνδυνο και συνιστάται αξιολόγηση από παιδίατρο
- Κύρια αιτία είναι ο RSV, με ετήσιες επιδημίες που αρχίζουν το Νοέμβριο-Δεκέμβριο
- Ο ιός βρίσκεται επίσης στον πνευμονικό παρέγχυμα, περιλαμβάνει χαρακτηριστικά ιογενούς πνευμονίας

VIRTUAL CHILDREN'S HOSPITAL FOR
LEARNING PEDIATRIC NURSING

Βρογχολίτιδα (συν.)

Σημεία και συμπτώματα:

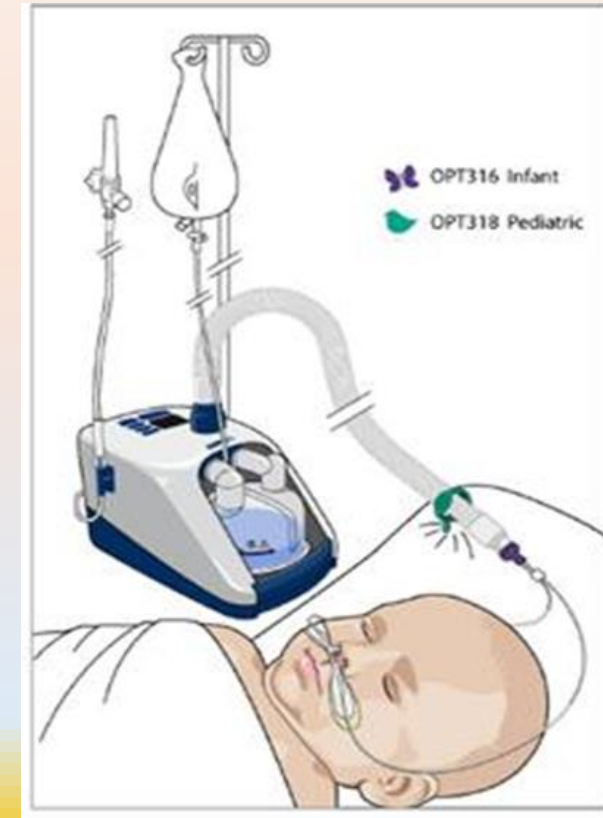
- Δυσκολία στην αναπνοή σε μικρά βρέφη
- Εκπνευστικό αναπνευστικό πρόβλημα
- Συριγμός
- Αναπέταση ρινικών πτερυγίων
- Εισολκές
- Άπνοιες και αναπνευστική ανεπάρκεια κατά τη διάρκεια της ασθένειας
- Κόπωση, λήθαργος

Αντιμετώπιση και πρόληψη:

- Ενδονοσοκομειακή περίθαλψη για βρέφη <3 μηνών
- Οξυγονοθεραπεία με ρινική κάνουλα υψηλής ροής (θερμαινόμενο και υγρανόμενο αέριο)
- Αξιολόγηση της αναπνοής
- Υγρά και διατροφή (ρινογαστρικός σωλήνας ή ενδοφλέβια)

VIRTUAL CHILDREN'S HOSPITAL FOR
LEARNING PEDIATRIC NURSING

Optiflow- θεραπεία υψηλής ροής

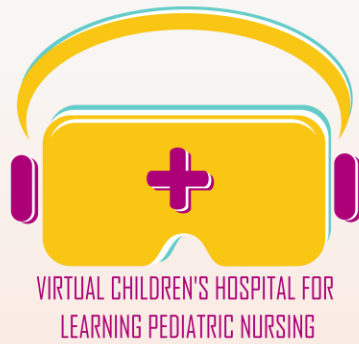

Πνευμονία

- Η πνευμονία στα παιδιά είναι μια φλεγμονή του πνευμονικού παρεγχύματος (υγρό στις κυψελίδες)
- Μπορεί να προκαλείται αποκλειστικά από ιούς, συνδυασμό ιών και βακτηρίων, ή βακτηρίων
- Η βακτηριακή πνευμονία μπορεί να οδηγήσει σε νοσηλεία

Σημεία και συμπτώματα:

- πυρετός (μερικές φορές όχι), βήχας, και δύσπνοια
- λήθαργος, κούραση, ωχρότητα
- παθολογικοί αναπνευστικοί ήχοι (ρόγχοι, μειωμένοι ήχοι αναπνοής)
- υψηλό CRP ή υψηλός αριθμός λευκοκυττάρων
- εάν πρόκειται για σοβαρή περίπτωση--> ακτινογραφία θώρακος

Πνευμονία (συν.)

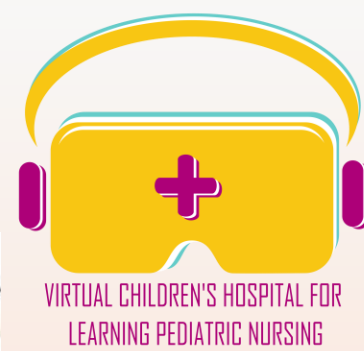
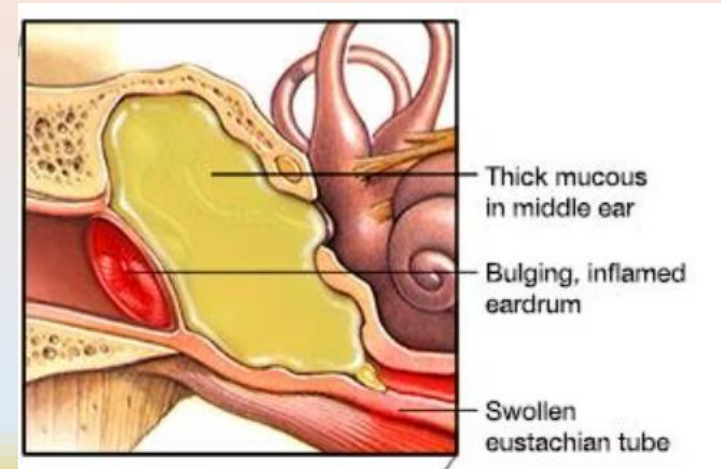
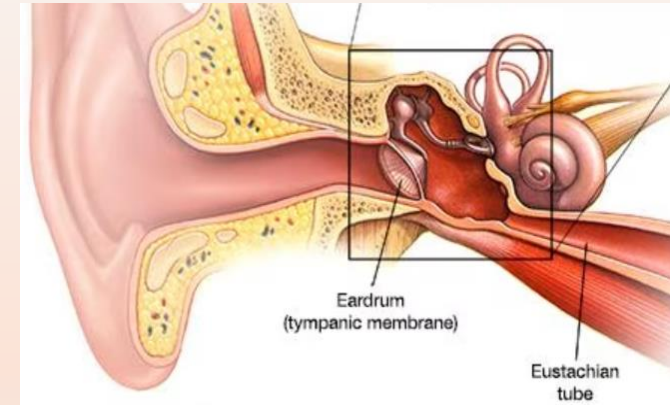

Αντιμετώπιση

- Πενθήμερη αγωγή αμοξικιλίνης από το στόμα σε κατ' οίκον νοσηλεία
- Ήπια συμπτώματα που υποδηλώνουν ιογενή λοίμωξη δεν απαιτούν αντιβιοτικά
- Επανεκτίμηση μετά από 48 ώρες εάν ο πυρετός επιμένει
- Υποψίες επιπλοκών οδηγούν σε παραπομπή σε νοσοκομείο και ενδοφλέβια χορήγηση αντιβιοτικών

Οξεία Μέση Ωτίτιδα

- Λοίμωξη του μέσου ωτός, που γεμίζει με υγρό ή παχύρρευστες εκκρίσεις
- Επίσης, προκαλεί διόγκωση, φλεγμονή του τυμπάνου (η πίεση προκαλεί πόνο)
- Διογκωμένη ευσταχιανή σάλπιγγα (στα παιδιά η ευσταχιανή σάλπιγγα είναι στενότερη, κοντύτερη και πιο καμπυλωτή από τους ενήλικες)
- Υψηλότερη επίπτωση στις ηλικίες 6-24 μηνών
- **Συμπτώματα:** πόνος στο αυτί, κλάμα, προβλήματα στον ύπνο και το φαγητό, πυρετός
- Τα συμπτώματα εμφανίζονται κατά τη διάρκεια ή αμέσως μετά από λοίμωξη του ανώτερου αναπνευστικού συστήματος
- Μπορεί να προκληθεί από ιούς ή βακτήρια

Οξεία Μέση Ωτίτιδα (συν.)

Διάγνωση και εξετάσεις:

- Ωτοσκόπηση
- Τυμπανομετρία
- Άλλες δοκιμασίες: CRP, έκκριση του μέσου ωτός

Αντιμετώπιση:

- Πausίπινα, μερικές φορές αναλγητικές σταγόνες για το αυτί, ξεκούραση
- Αντιβιοτικά
- Χειρουργική θεραπεία

Αντικατάσταση σωλήνα μέσω του τυμπάνου του αυτιού για την αποστράγγιση του μεσαίου ακουστικού πόρου (για χρόνια ωτίτιδα)

Μερικές φορές αφαίρεση αδενοειδών εκβλαστήσεων

© Tuomas Klockars

Ωτοσκόπιο

VIRTUAL CHILDREN'S HOSPITAL FOR
LEARNING PEDIATRIC NURSING

© Ruohola A, Tähtinen PA, Laine MK, University of Turku, Finland

Διόγκωση και φλεγμονή του
τυμπάνου του αυτιού

Συμπεράσματα

- Οι περισσότερες αναπνευστικές λοιμώξεις είναι ήπιες, χρειάζονται αρκετό χρόνο με φροντίδα στο σπίτι με ανακούφιση των συμπτωμάτων και παρακολούθηση του παιδιού
- Σοβαρότερες περιπτώσεις/μεγάλες αλλαγές στην κατάσταση του παιδιού αντιμετωπίζονται στο νοσοκομείο

Πρόληψη:

- Η εξάπλωση των λοιμώξεων αποτρέπεται με την απομόνωση των παιδιών από τους άλλους (απουσία από παιδικό σταθμό/σχολείο).
- Οι σοβαρές περιπτώσεις μπορούν να προληφθούν με εμβολιασμούς:

Hib (βακτήρια της γρίπης Hemofilus) κατά της ωτίτιδας

Πνευμονιοκοκκικό συζευγμένο εμβόλιο κατά της **πνευμονίας**

RSV Προληπτικό μονοκλωνικό αντίσωμα για τον RSV διαθέσιμο για βρέφη πολύ υψηλού κινδύνου (πρόωρα)

Βιβλιογραφία

Finnish Current Care Guidelines .Management of lower respiratory tract infections in children. Respiratory infections of lower airways in children. Alahengitystieinfektiot (lapset). Käypä hoito -suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin, Suomen Lastenlääkäriyhdistyksen ja Suomen Yleislääketieteen Yhdistys ry:n asettama työryhmä. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, 2024 (18.8.2024)). Available: www.kaypahoito.fi

Mayo Clinic. Diseases and conditions. (15.8.2024). Available: <https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions>

Storvik-Sydänmaa, S., Tervajärvi, L. & Hammar, A-M. 2019. Lapsen ja perheen hoitotyö. Sanoma Pro Oy. Helsinki.

Tähtinen P. & Nokso-Koivisto J. Treatment and follow up of acute otitis media in children. Lapsen äkillisen välikorvatulehduksen hoito ja seuranta. Lääkärin käsikirja 2024. (18.8.2024). Available: www.terveysportti.fi